

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind III Syv teaterår 1849-56

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 132. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr03-shoot-idm139891011234176/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

løftede mit matte hoved fra puden og trykkede det til sit bryst, medens hans tårer vædede mine kinder, idet han vedblev: »O, forlad mig ikke, bliv hos mig!«

Jeg blev ganske forfærdet [og forandret og] usigelig rørt over at se ham i en sådan tilstand; men alt, hvad mine kræfter tillod mig at svare, var: »O, Heiberg, jeg er så usigelig mat, at jeg ikke har kræfter til at svare dig; men fat dig, Gud kan jo endnu have medlidenhed med os.« Lægen havde i denne eftermiddag sagt ham, at han måtte være forberedt på min død, der snart ville indtræde.

Da Heiberg havde forladt mig for at begive sig over på teatret til al den modstand, han der var underkastet, tænkte jeg: Nej, hvor skammeligt det dog er af dig at ligge her og sværme for den tanke at gå bort, medens din stakkels ven er ude af sig selv af frygt derfor. Nu vel da, hvis du vil, Herre, – bad jeg – så lad mig da endnu i nogen tid blive henede og atter tage livets kamp op! skønt – nu var jeg så forberedt. Mon jeg nogensinde senere vil blive det i den grad? – Og se, Herren besluttede, at jeg endnu i nogen tid skulle blive henede, thi han havde endnu et arbejde for mig at udføre, hvorom jeg ingen anelse havde, da jeg troede, at min nærværelse her var overflødig; et arbejde for tre elskelige, unge, forladte børn, som han ville sende mig over havet, for at jeg skulle være moder for dem.

Dag for dag, time for time vendte livet efter hin dag tilbage. Men lang var rekonvalescenstiden, thi der var så meget, der skulle læges og heles i det stakkels legeme. Hvad vor trofaste ven Martensen og hans elskelige hustru var for Heiberg i denne sorgens tid, kan kun den fatte, der i lignende tilfælde har modtaget trofaste venners kærlige bistand! Martensen kom ofte i stille aftentimer og talte beroligende til Heiberg og hans bekymrede moder.

Det er en forunderlig følelse at vende tilbage til livet, når man alt var på vejen til at forlade det. Det er, som når man ser et landskab indhyllet i tåger, og disse da pludselig løfter sig, så der lidt efter lidt viser sig for en så den ene genstand og så den anden, tydelige og klare. Meget i livet, som man før kun formåede at se trist og sørgeligt, ser man nu i et helt andet lys, idet nu det genvundne livs solstråler kastes derover, og man udbryder: »Ja, vist er livet skønt!«

Al den kærlighed og godhed, jeg på dette punkt af mit liv var genstand for, kunne ikke andet end røre mig og gøre, at det tilbagevendende liv opfyldte mig med glæde. »Gud være lovet,« sagde Heibergs moder til mig, »at du nu atter bliver rask, thi det var ikke til at udholde at se på Ludvigs sorg.« At slige ord måtte glæde mig, kan vel enhver forstå!

Mange tegn på mine venners inderlige hengivenhed er mig uforglemmelige. Jeg vil kun nævne to venskabsytringer, som jeg altid i ydmyghed vil være stolt og taknemmelig for.

Det var en gammel skik i biskop Mynsters hus, at hans fødselsdag blev fejret, idet hans hele, store familie samledes, medens så godt som ingen udenfor familien blev indbudt. I de senere år, da vor elskelige ven præsten Paulli var blevet Mynsters svigersøn, holdtes denne årlige fest for Mynster i hans hus. Mynster havde i de senere år udtrykkeligt udbedt sig, at Heiberg og jeg måtte være blandt de få indbudte, og vi havde alt i flere år været tilstede ved denne fest. Da den 7de november atter kom – på min sygdoms højdepunkt –, og Paulli som sædvanligt et par dage iforvejen gik til Mynster for at indbyde ham til festen, sagde Mynster: »Nej, min kære Paulli, denne fest falder bort i år. Vi vil ingen glædesfest holde, når vor veninde ligger for døden.« Denne beretning af Paulli gjorde et stærkt indtryk på mig; at en mand, hvem jeg i så høj grad så op til med beundring og ærbødighed, havde et så inderligt sindelag for mig, fyldte mig med glæde og stolthed.

Et andet tegn var, at Hall, da han besøgte mig i min rekonvalescens-tid, fortalte, at på den farligste tid af min sygdom sad han og Madvig en dag i rigsdagen, da en kom og berettede, at jeg næppe kunne leve til aften. Madvig rejste sig da og sagde stærkt bevæget: »Hvor forførdeligt; her sidder vi og skændes, medens hun ligger og dør! Jeg bliver her ikke et øjeblik længer!« – Og han gik.

Jeg kunne ikke uden tårer høre disse kærligheds- og venskabsytringer af sådanne venner. Hvor trofast har dog ikke Madvig, denne udmærkede, ædle ven, været imod mig i de mange år indtil den dag i dag, da jeg sidder her i min ensomhed og nedskriver disse linier; hvor har ikke hans venskab smigret og rørt mig, og hvor ofte har jeg i stilhed takket ham herfor i mit hjerte!

Så snart det rygteses sidst i februar, at jeg var kommet så meget til kræfter, at der kunne tænkes på, at jeg atter skulle optræde